1854. N°. [illegible]

LEYDSCHE  COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 8 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 Maart.

Gisteren overleed de Hooggeleerde Heer C. G. C. Reinwardt, in den ouderdom van 80 jaren. Sedert 10 jaren emeritus, gaf hij geen openbare lessen meer, doch hij hield niet op te arbeiden en nuttig te zijn door mededeelingen uit den rijken schat zijner kennis. De helderheid van zijn hoofd is slechts weinige uren vóór zijnen dood verduisterd geworden. Zijn ligchaamskwalen deden hem veel lijden; hij klaagde, maar hij was niet ongeduldig. Hoewel hij een hoogen ouderdom bereikt heeft, is zijn dood smartelijk voor de zijnen en voor zijne talrijke vrienden: want hij was een voorbeeld van zachtmoedigheid. Reinwardt was een zeldzaam man: hij overzag het gansche gebied zijner wetenschap; hij arbeidde uit een rein beginsel, en zocht den roem niet, die zijn' naam zal blijven vergezellen. Eene bekwame hand zal, hopen wij, zijn groote gaven en talenten, en den aard zijner uitgebreide werkzaamheid, in het licht stellen.

— In de nommers der *Oude* en *Nieuwe Rotterdamsche Couranten* die wij 's Zondags morgens ontvangen, lazen wij het volgend artikel:

„Wij zijn verzocht algemeen bekend te maken, dat het getal reizigers, dat van den extra-trein op den Hollandschen ijzeren spoorweg, ingesteld bij wijze van proef, des Maandags morgens ten 7 ure van Leyden naar 's Hage, ten gerieve van de personen die de graanmarkt te Rotterdam wenschen te bezoeken, zoo uiterst gering is geweest, dat de Directie van den Spoorweg heeft besloten dien Specialen Trein, te rekenen van 27 Februarij ll., te staken."

Daar ons geen verzoek tot bekendmaking was geschied en wij van die opgehelderde staking niets hadden vernomen, zijn wij tot ons leedwezen buiten de mogelijkheid geweest om onze stadgenooten te waarschuwen, ofschoon deze zulks wel het eerste en in tijds hadden mogen weten; 't waren toch niet de ingezetenen van Rotterdam die met dien trein moesten afrijden maar die van Leyden, en alleen om hunnent wil was de trein ingesteld. Het is overigens van de Maatschappij wel niet te vergen om ten behoeve van enkele personen een bijzonderen trein te laten loopen, doch de proefneming is naar veler oordeel ook te vroeg begonnen en geëindigd om genoegzaam over de opkomst te kunnen oordeelen.

— Het getal opgenomenen in het werkhuis, in de laatste drie dagen, is geweest als volgt:

5 Maart	277	volwassenen,	138	kinderen,	te zamen	415.
6 »	294	»	113	»	»	407.
7 »	312	»	117	»	»	429.

— De algemeene Synodale Commissie der Nederlandsche Hervormde Kerk heeft aan de Tweede Kamer een adres aangeboden, ter zake van het ingediende ontwerp tot regeling van het armbestuur, waarin zij, hulde doende aan het beginsel van het ontwerp, de erkenning der vrijheid en onafhankelijkheid van de kerkelijke instellingen van liefdadigheid, de aandacht en zorg der vertegenwoordiging inroept, »dat ditzelfde beginsel in al de voorschriften der wet getrouwelijk gehandhaafd worde en al de bepalingen, in de artt. 7, 9, 11, 12, 13, 19 en 60 van het ontwerp voorkomende, die de gewenschte en billijke vrijheid vernietigen of belemmeren, uit de wet verwijderd worden, overeenkomstig de regten van elk wettig erkend en zelfstandig werkend genootschap."

— Bij de verkiezing van een lid der Provinciale Staten van Zuidholland, district Gouda, op ll. Donderdag, heeft niemand de volstrekte meerderheid bekomen. De herstemming tusschen de Heeren D. J. H. Boellaard, te 's Hage, die 254, en den Heer A. A. van Bergen IJzendoorn, te Gouda, die 186 van de 772 uitgebragte geldige stemmen bekomen had, zal plaats hebben op den 15den dezer.

— Uit het verslag omtrent de geldmiddelen van de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij over het jaar 1853, blijkt, dat de belangrijke vernieuwingen en kostbare herstellingen, welke in 1853 aan weg en materieel moesten plaats hebben, een' nadeeligen invloed op de rekening over dit jaar hebben uitgeoefend. Gelukkig hebben van eene andere zijde de inkomsten die van het vorige jaar met f 45,448.85½ overtroffen, hebbende die inkomsten met inbegrip van het batig saldo van vorige rekening, f 1,090,029.81½ bedragen. Voor den afstand van den telegraaf aan het Rijk is bedongen eene som van f 22,000, doch onder het beding, dat de Maatschappij daaraan eenige verbeteringen zou brengen, welke f 8,436.51 hebben gekost. Van de som van f 114,000, waarop de vernieuwingen en verbeteringen geraamd zijn, heeft de raad de exploitatie-rekening over 1853 belast met f 16,000, zullende ook het overige gelijkmatig over eenige jaren worden verdeeld. De exploitatie-rekening over 1853 sluit met eene winst van f 407,421.46, waarvan, na aftrek der uitloting van aandeelen en der renten op de verschillende geldleeningen, een batig saldo van f 195,093.46 ter beschikking der deelhebbers blijft. Er zal derhalve, onder goedkeuring der algemeene vergadering, een dividend van 3 pCt. of f 30 per aandeel worden uitbetaald.

— Tot een bewijs van den hoogen prijs welke het land te Brielle heeft bereikt, strekke de verkoop van een 70-tal bunders kleigrond, die thans ruim f 60,000 opbragten en door den vorigen eigenaar voor minder dan de helft dier som waren aangekocht.

— Op de kaasmarkt te Alkmaar waren den 3den reeds 190 stapels aangebragt, zooveel als men er nooit zoo vroeg ter markt gezien heeft; de prijzen waren van f 22—26 per 50 Ned. ℔.

— Te Oosterwijk heeft den 5den een zware brand vier huizen in de asch gelegd.

— De victualie, zout, vleesch, boter enz., welke zich aan boord van de Russische oorlogs-korvet Navarino te Vlissingen bevindt, is den 3den door een particulier aangekocht. Het schip blijft voorloopig daar onder bewaking van 2 Russische Officieren en eenige manschappen; de overigen zullen binnen weinige dagen over land naar hun vaderland vertrekken.

— Er bestaat een plan om op het graf van Johan Hendrik Schweig te Groningen een gedenkteeken op te rigten, waartoe zich te Arnhem eene Commissie heeft gevormd, die alle Onderofficieren van het Nederlandsche leger uitnoodigt, door bijdragen dat plan te helpen verwezenlijken. De redenen, die daartoe aanleiding gegeven hebben, zijn: dat Schweig ten aanzien van zijne bewezene militaire diensten als de merkwaardigste Onderofficier, welligt van alle legers van Europa, kon worden aangemerkt, hierin bestaande: dat hij van 6 April 1790, tot en met 5 Mei 1844 en alzoo meer dan 54 jaren, onafgebroken diende en 13 veldtogten had medegemaakt. Van Nederland had hij eene bronzen, eene zilveren en eindelijk bij Z. Ms besluit van 22 Julij 1840 eene gouden medaille met f 150 gratificatie ontvangen, de laatste voor 50-jarige onafgebroken trouwe dienst, iets, waarvan men geen tweede voorbeeld aantoonen kan. Door Z. M. den Keizer van Rusland was hem voor de krijgsverrigtingen van 1812, 1813 en 1814 insgelijks eene zilveren medaille toegekend. Na meer dan 12 jaren dienst beklom hij den eersten sport van de militaire ladder, en werd alzoo Korporaal in 1802, na 4 jaren Sergeant, en na 25 jaren dien graad te hebben bekleed, werd hij Onder-Adjudant-vaandeldrager, welken graad hij nog 13 jaren met voorbeeldigen ijver waarnam. (*Hbl.*)

— Men meldt uit Vollenhoven van den 3den: Langs den geheelen oever der zee alhier ontwaart men nog steeds niets dan eene ijsmassa, hetgeen door den laatsten noordwesten storm zoodanig op elkander is gedrongen, dat het eene ongewone dikte bereikt heeft. Dit ijsveld belet nog altijd den doortogt naar zee aan de in de haven zijnde vaartuigen. Gelukkig hebben meest alle visscherschuiten, aleer het drijfijs aankwam, zee gekozen, waar men thans met goed gevolg de haringvisscherij uitoefent.

'S GRAVENHAGE, 7 Maart.

Z. M. heeft benoemd tot Controleur en Adjunct-Controleur der directe belastingen en van het kadaster in Gelderland, de Heeren A. J. van Oostveen, thans Controleur te Arnhem en D. A. A. van Sorgen, gepensioneerd Ontvanger der directe belastingen.

— Z. M. heeft het verzoek om gratie, ingediend door de beide leden van den gemeenteraad van Appeltern, die, ter zake van de openbreking van het Protestantsche schoolgebouw aldaar, tot drie maanden gevangenisstraf zijn veroordeeld, gewezen van de hand.

— De Hoofdcommissie tot het oprigten van een standbeeld voor wijlen Z. M. Willem II heeft bekend gemaakt, dat de onthulling zal plaats hebben op den 23sten dezer; bij deze gelegenheid zal de Heer van Dam van Isselt eene redevoering houden.

— De 's *Grav. Nieuwsbode* bevat: Naar wij vernemen, heeft den 3den dezer aan het locaal van het prov. gouvernement van Zuidholland de eerste

bijeenkomst plaats gehad, van de bij Kon. besluit van 9 Febr. jl. benoemde Commissie tot onderzoek der vraag, of de bestaande wettelijke verordeningen omtrent de zeevisscherijen geheel kunnen worden ingetrokken, of wel, dat het in het algemeen belang en dat der visscherij noodig is, eenige voorschriften omtrent de uitoefening van dien tak van nijverheid te behouden of nieuwe vast te stellen. Nadat genoemde Commissie door den Commissaris des Konings was geïnstalleerd, moet zij onmiddelijk haren belangrijken werkkring hebben aanvaard. Met zeer veel belangstelling zien wij den uitslag dezer conferentien te gemoet. Zoo wij goed onderrigt zijn, stelt de Minister van Binnenl. Zaken er grooten prijs op, om het verslag dier Commissie zoo mogelijk voor den 1sten Julij a. s. te ontvangen.

— Het heeft Z. M. den Koning dezer dagen behaagd, in de Kon. Bibliotheek alhier, te doen plaatsen een werk, dat tot de grootste bibliographische zeldzaamheden behoort. De titel daarvan luidt aldus: »*Augustissimæ ac Serenissimæ Gentis Brunsvico Luneburgensis numismata ac monetæ ætatis recentioris, maximam partem in æs incisæ a Nic Seeländer. Hannoveræ, Typis Culemannianis* 1853. *in fol.*" Het bevat, behalve eene voorrede van Dr. A. F. H. Schauman, en een inhoudsregister, 155 platen met afbeeldingen van 1283 penningen en munten, op zwaar velin papier gedrukt.

Deze muntverzameling werd aangelegd door G. W. Molanus, Abt te Loccum, den bekenden vriend van Leibnitz, en het was op diens raad, dat hij ze door Nicolaas Seeländer in het koper deed graveren, welk werk hij tot aan zijnen dood (1722) deed voortzetten. Zijn kabinet kwam toen in het bezit van zijn' neef en opvolger G. W. Molanus, die het vermeerderde en de nieuw bijgekomen stukken insgelijks door Seeländer liet graveren, zoo als blijkt uit een' penning op plaat 147, welke van het jaar 1743 is. In 1744 bood hij deze verzameling openlijk te koop aan, wanneer zij met het stel koperen platen, door Koning George II, voor den prijs van 8,000 rthr. gekocht, en daardoor de grondslag gelegd werd van het Koninklijk muntkabinet, dat nu reeds ongeveer 14,700 Hanoversche munten en penningen telt. Toen in 1754 de Hertog van Cumberland, zoon des Konings, in Hanover was, bezocht hij ook deze muntverzameling. Ten einde hem het bezigtigen daarvan meer gemakkelijk te maken, toonde men hem tevens het eenige exemplaar der afdrukken van de platen van Seeländer, welke hem zóó belangrijk voorkwamen, dat hij den wensch te kennen gaf, daar insgelijks een afdruk van te bezitten. Dien ten gevolge werd door den Koning last gegeven, een getal van 20 exemplaren te doen drukken. Volgens eene aanteekening van het jaar 1801, waren daarvan geschenken gemaakt aan de bibliotheek des Konings te Londen, aan die van den Hertog van Cumberland, aan die te Göttingen, te Hanover, te Coburg, aan die van den Hertog van Nassau-Oranje, te Dillenburg, en die te Gotha, welke later nog een tweede exemplaar kreeg. Vijf andere exemplaren waren toen in het bezit van hooggeplaatste personen. Tot het jaar 1825 werden van de overige nog 4 exemplaren en later nog slechts een enkel afgegeven, zoodat in het geheel slechts 18 exemplaren verspreid zijn, waarvan echter 2 of 3 verloren zijn gegaan.

Thans heeft Z. M. de Koning van Hanover besloten, 30 exemplaren der platen van Seeländer op nieuw te doen afdrukken, welke echter niet in den boekhandel komen, maar tot geschenken bestemd zijn. Er zijn nu de reeds vermelde titel, voorrede en inhoudsregister bijgevoegd, doch geen beschrijvende tekst, omdat men dien kan vinden in: (*G. S. von Praun's*) *Vollständiges Braunschweig-Luneburgsches Münz- und Medaillen-Cabinet* 1747. De teekening der munten is niet elegant, maar zeer naauwkeurig. Het op de Kon. bibliotheek ontvangen exemplaar is prachtig gebonden, in rood marokynen band, verguld op snede en plat; op de buitenzijden van den band is het wapen van Hanover, en aan de binnenzijden het Koninklijke cijfer, in goud gedrukt.

Met erkentelijkheid aan Z. M. mogen wij niet onvermeld laten, dat in der tijd, één der 20 exemplaren van den eersten, nog veel zeldzameren druk van hetzelfde werk, zijnde het exemplaar uit de bibliotheek van Dillenburg, door wijlen Z. M. Koning Willem I, aan de Koninklijke bibliotheek is geschonken.

— Gisteren avond heeft er bij den Graaf van Rechteren van Ahnem, eene luisterrijke soirée-dansante plaats gehad, die met de hooge tegenwoordigheid van Z. M. den Koning, HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik en Prins en Prinses Frederik vereerd werd. De leden van het Corps Diplomatique, de Ministers en vele aanzienlijken waren op deze soirée genoodigd. De leden van het Koninklijke gezin hebben aan den dans deel genomen, die tot laat in den nacht voortduurde.

— Voorleden week is in deze residentie aangekomen de Baron von Maltitz, laatstelijk buitengewoon Gezant en gevolmagtigd Minister van Rusland bij ons Hof. De Baron was gedurende 9 maanden afwezig geweest.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen het verslag der algemeene Commissie van liquidatie der zaken van de voormalige wees- en momboirkamers wegens den stand harer werkzaamheden op 31 Dec. 1853. In eene bijlage tot dit verslag wordt de stand opgegeven van het onderzoek der rekening bij de Commissie. Daaruit blijkt dat in behandeling waren Amsterdam, Haarlem, Delft, Bodegraven, Breda, Gorinchem en de landen van Arkel, Gouda, 's Gravenhage, Leyden, Maassluis, Soeterwoude, Alkmaar, Beemster, Edam, Enkhuizen, Hoorn, Monnikendam, Nieuwer-Amstel, Oostzaan, Oostzaandam, Ouder-Amstel, Purmerend, Rijp, Sloten, Uitgeest c. a., Westzanen, Wormer, Brielle, Goes, Hillegersberg en Rotteban, Nieuwerkerk aan den IJssel, Rotterdam, Schiedam, Vlissingen c. a., Utrecht, Veere c. a., IJsselstein en Zierikzee.

Te Bergen-op-Zoom, Vlaardingen en Middelburg is aan de rendanten wegens het door hen gehouden beheer ontheffing verleend. Te Dordrecht en Wassenaar heeft de Commissie, ofschoon slechts het concept eener rekening is ingezonden, het onderzoek volgens art. 14 harer instructie opgevat. Te Amersfoort is de Commissie tot het verkrijgen van rekening en verantwoording in overleg getreden met het hoofd van het gemeentebestuur.

— De Commissie van Rapporteurs, bestaande uit de Heeren de Brauw, van Lijnden, Schuurbeque Boeije, Slicher van Domburg en van Foreest, heeft, na kennis genomen te hebben van de memorie van antwoord des Ministers van Binnenlandsche Zaken op het door haar uitgebragt verslag over het ontwerp van wet tot verhooging van art. 72 van het 5de Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1853 met eene som van *f* 125,000 (herstel van schade, aan de waterkeeringen in Zeeland door den storm van 26 Sept. 1853 aangebragt), geen nader onderzoek te dezer zake in de Afdeelingen der Kamer noodig geoordeeld.

— Gisteren hebben de Afdeelingen van de Tweede Kamer onderzocht de ontwerpen van Wet: 1°. tot wijziging van Hoofdstuk X der Begrooting voor 1854; 2°. tot het verleenen van naturalisatiën; 3°. tot wijziging der Wet nopens den accijns op het gemaal; en 4°. tot verhooging van de Begrooting voor het Departement voor de Hervormde Eeredienst, ter zake van kindergelden. Het onderzoek over het Ontwerp wegens het Armwezen, is in de Afdeelingen afgeloopen.

AMSTERDAM, 6 Maart.

De duinwater-maatschappij alhier heeft bekend gemaakt, dat zij eerlang aan de ingezetenen van de hoofdstad het water in de huizen zal leveren, door middel van pijpen, door de stad te leggen. De prijzen voor de deelneming zijn bekend, de tijd der daarstelling echter nog niet.

— Het Bestuur der Vereeniging ten behoeve der arbeidende klasse alhier zal den 21sten in het Wapen van Amsterdam op de Kloveniersburgwal aanbesteden: het bouwen van 104 arbeiderswoningen; de bestekken zijn verkrijgbaar bij den Boekhandelaar H. A. Frijlink, op het Singel over de Warmoesgracht.

's HERTOGENBOSCH, 4 Maart.

De Protestantsche burger-bewaarschool, onlangs alhier opgerigt en met de bescherming van H. K. H. Prinses Hendrik vereerd, is gisteren op eene eenvoudige, maar gepaste en indrukwekkende wijze geopend, door Ds. J. G. Betz, Voorzitter der commissie tot deze zaak. Reeds een 50tal kinderen was bij de opening aanwezig.

— Ten gevolge het besluit der Regering, dat de ligting van het jaar 1849 niet gepasporteerd wordt, zijn de plaatsvervangers zoo zeer in waarde gestegen, dat alhier niet minder dan *f* 900, ja zelfs tot *f* 1,000 besteed wordt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 5 Maart.

Ten gevolge van eene overeenkomst tusschen de Regering en eene der grootste brouwerijen te Londen, zullen de Engelsche troepen, gedurende hun verblijf in Turkije, bestendigen aanvoer van zeer goed porterbier ontvangen.

— Het Bijbelgenootschap voor zeevarenden en militairen heeft ieder der soldaten die deel aan de expeditie naar het Oosten neemt van een Nieuw Testament voorzien.

— Het van den Taag terugontboden smaldeel is te Spithead ten anker gekomen, waar thans eene vloot vereenigd is van 15 oorlogsschepen, en dit aantal zal in de eerstvolgende dagen door de aankomst van andere bodems verdubbeld worden. Aan de bemanning dier vloot wordt elk verlof geweigerd, en alle handen zijn te werk gesteld om de schepen van levensmiddelen en krijgsbehoeften te voorzien.

Ook de oorlogstoerustingen te lande worden onverpoosd voortgezet. Met uitzondering van twee regementen is de geheele eerste afdeeling der expeditie thans op weg naar Turkye.

— Het huis Dickson, handel drijvende op Australië, is gefailleerd met een passief van 3 of 400,000 £.

— Lord Stanley heeft, na gemaakte berekening dat de inrigting van openbare bad- en waschhuizen te Lynn eene uitgave van ongeveer 1200 £ vereischen zal, aangeboden een vierde gedeelte dier som voor zijne rekening te nemen, mits de ingezetenen zelven voor de overige drie vierden zorgen.

— Uit de bevolkingstaten blijkt dat zich in Engeland niet meer dan ongeveer 30,000 Israëliten bevinden, van welke 20,000 te Londen. In Rusland en Polen zijn er ruim 10 millioen, te Konstantinopel 80,000 en in Indië 17,000.

— De Aartsbisschop van Dublin heeft een mandement uitgevaardigd tegen de w[illegible] dansen, waarin hij onder anderen zegt: Neemt nimmer deel aan die onwelvoegelijke dansen, welke uit andere landen zijn ingevoerd en hunne vreemde benamingen hebben behouden, zooals de polka's en de walsen, die zoo aanstootelijk zijn voor de belijders van strenge christelijke zedelijkheid, veroordeeld worden door de vele achtingwaardige leden der maatschappij en geheel in strijd zijn met die reinheid en zedigheid van de vrouwelijke sekse, waardoor Ierland zich ten allen tijde heeft onderscheiden.

— Te Sidney in Australië had zich eene maatschappij gevestigd tot het verzamelen en bewerken van den tinerts, welke in zulke hoedanigheid en hoeveelheid in die kolonie schijnt tegenwoordig te zijn, dat del bewerking voordeel belooft.

— Volgens een New-Yorksch blad heeft het caloriek schip Ericson wederom eenen proeftogt gedaan, die uitnemend geslaagd is.

— Uit het Rijk van Lagos op Afrika's westkust verneemt men, dat de zaken door den Admiraal Bruce aldaar in orde waren gebragt. Koning Kosoko had de gestelde voorwaarden aangenomen, en de belofte afgelegd, van in geen enkel opzigt de kano's te bemoeijelijken, die met olie geladen waren op haren togt langs de rivier. Door deze schikking wordt alsnu een zeer levendige handel tusschen Engeland en Lagos verwacht.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Maart.

De Regering heeft het dagblad *l'Assemblée Nationale* voor 2 maanden geschorst van wege zijne anti-nationale staatkunde in de Oostersche zaak. Tot hiertoe waren de dagbladen die geschorst zijn, zulks gedaan ten gevolge van vonnissen door de Regtbanken uitgesproken. Deze keer heeft de Minister onmiddelijk van het regt gebruik gemaakt dat hem de wetgeving geeft, om een blad na waarschuwingen te schorsen.

Het blad beklaagt zich. Het erkent dat al de pogingen der redactie aan het behoud des vredes waren gewijd, en verklaart daarvan nog geen berouw te hebben; dat het steeds de handelingen van het Hof van Petersburg heeft veroordeeld, maar des niet te min alles heeft aangegrepen wat hoop kon geven dat de zaak noch zonder de wapenen zou worden afgedaan. Maar, vraagt het, hebben de Mogendheden niet dezelfde wenschen geuit, zelfs gisteren nog de Keizer der Franschen. Het blad wenschte geen oorlog omdat die een nieuw tijdperk van revolutie scheen te openen. Voorts beroept het zich op zijne lezers, op hun geweten, en zegt dat het zijne hem niets verwijt.

— De *Moniteur* bevat eene Circulaire van den Minister Drouyn de Lhuys, waarin de verantwoordelijkheid der toekomstige gebeurtenissen op Rusland wordt geworpen, dat aan God en de geschiedenis rekenschap zal moeten geven van zijne handelingen.

— Aan de tegenwoordigheid van den regerenden Hertog van Saksen-Coburg alhier schrijven de Dagbladen een groot gewigt toe. De *Moniteur* meent dat de hooge stelling van dien Vorst in Duitschland, zijne gewigtige betrekkingen en zijne verwantschap met de meeste Gekroonde Hoofden vertrouwen moeten inboezemen aan allen, die in de vereeniging der Staten van westelijk Europa eene zekere kans zien, om ernstige gebeurtenissen van korten duur te doen zijn, zoo niet, te voorkomen. Ook berigt dat Blad, dat tusschen den Keizer en den Hertog groote vriendschappelijkheid en volkomen overeenstemming bestaan.

Gisteren heeft de Keizer, door den Hertog vergezeld, op den weg van Parijs naar Versailles, een corps ruiterij in oogenschouw genomen.

— Bij eene aanschrijving van den Minister van Oorlog van den 23sten Februarij jl. zijn alle Bevelhebbers der Fransche zeemagt gelast om met de Engelsche zeemagt in aanval en verdediging en in de bescherming der Britsche handelsscheepvaart zamen te werken en om in het algemeen te handelen even als of de Engelsche en de Fransche zeemagt aan eene en dezelfde natie behoorde.

— In den morgen van den 3den zijn uit de hoofdstad 8,000 man troepen naar Toulon vertrokken. Waarschijnlijk zullen deze in laatstgemelde stad tot het einde van deze maand blijven. De Hertog van Lesparre, aide-de-camp van den Minister van Oorlog, zal den 8sten naar die plaats vertrekken, ten einde de toebereidselen voor de inscheping der troepen, tegen den 15den tot den 20sten te verzorgen. Het getal der manschappen, die thans in Algiers ingescheept worden, bedraagt 18,000 soldaten. Deze expeditie zal door eene tweede gevolgd worden, waardoor het cijfer van het contingent van Frankrijk op 50,000 man gebragt wordt.

De Keizer heeft Prins Napoleon benoemd als Divisie-Generaal over een gedeelte dier troepen.

— De *Constitutionnel* zegt aan het slot van een artikel over de Russisch-Turksche zaken: zeker is het dat de Russen zich thans niet aan een algemeen treffen schijnen te willen wagen; al hunne oorlogschepen zijn uit de Zwarte zee naar Sebastopol teruggekeerd; de haven dier stad was reeds vroeger door geduchte vestingwerken beveiligd, en buitendien zijn thans nog zware boomen en ketenen voor haren ingang gelegd; achter deze borstwering wacht de Russische vloot de toekomst af.

— Sedert 5 maanden is in Frankrijk het zesde linieschip, de Lodewijk XIV, van stapel geloopen. De namen der anderen zijn: de Tourville, de Duquesne, de Hannibal, de Fleurns en de Donawerth. De Lodewijk XIV was in 1811 op stapel gezet, en alsdus door Napoleon genoemd, het is 5,058 ton groot.

Men huurt een ontzaggelijk getal koopvaardijschepen, (men verzekert meer dan 200) tot overbrenging van levensmiddelen en krijgsbehoeften naar het Oosten.

— De Prefect van het Departement der Landes heeft bepaald, dat het kaartspelen in de openbare inrigtingen verboden is.

— De Heer F. Martin te Marseille heeft een nieuw anker vervaardigd, dat in plaats van de tegenwoordige haken, die in eene regte lijn zijn geplaatst, zoodat er een punt steeds in de hoogte steekt, twee beweegbare haken bezit, die op zulk eene hechte wijze aan elkaar zijn verbonden, dat ze dezelfde sterkte aanbieden als de oude ankers. Na behoorlijk te zijn beproefd heeft de Minister van Marine eene bestelling van die ankers voor de Keizerlijke marine gedaan, terwijl ook reeds bestellingen van onderscheidene groote handelhuizen zijn ontvangen. Eene maatschappij heeft zich gevormd tot oprigting van fabrieken te Marseille en later te Havre ter vervaardiging der ankers, waarbij een Raad van toezigt is aangesteld.

— De stad Cosenza in Napels is den 14den Februarij door eene hevige aardbeving geteisterd, vele huizen zijn ingestort en menschen omgekomen.

LUXEMBURG.

3 Maart.

De deputatie uit dit Groothertogdom, die ter zake van de bekende aangelegenheid der betaling van de zeven millioen, naar 's Hage was gereisd, is alhier teruggekomen. Naar men wil, moet een van de leden dier deputatie, de Heer de la Fontaine, duidelijk hebben aangetoond dat de eisch der Nederlandsche Regering ongegrond was, en Luxemburg tot dusverre is benadeeld geweest.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 28 Februarij.

De Regering heeft besloten voor 7 millioen gulden aan domeinen te verkoopen, tot amortisatie van schuld.

— De voormalige Aartskanselier de grijze Vorst Metternich ligt thans op zijn uiterste; onderwijl is hem den 3den dezer zijne derde vrouw ontvallen op den leeftijd van 49 jaren.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 17 Februarij.

De *Indépendance Belge* deelt van daar het volgend schrijven mede: Reeds zijn verscheiden duizenden inwoners dezer stad, met achterlating van have en gezin, naar de grenzen gespeld om hunne geloofsgenooten in den strijd tegen de Mohammedaansche dwingelandij bij te staan. De Atheensche Hoogeschool is gesloten; de meeste Studenten hebben met hetzelfde doel de gehoorzalen en de stad verlaten. De Regering heeft geene bevoegdheid noch magt om zulks te beletten; elk soldaat dien het op de wacht mogt zetten om het indringen van Grieksche onderdanen in Turkye te beletten, zou zich bij de indringers voegen; alleen door gronden van vaderlandsliefde en van algemeen belang aan te voeren, kan de Regering thans zijne troepen onder het vaandel houden; zij zouden gehoorzaamheid weigeren zoodra zij gelast wierden de nationale beweging tegen te gaan. In Griekenland zijn thans geene staatspartijen meer, maar alleen Grieken; het is geene Russische noch Engelsche, maar eene nationale en Christelijke beweging.

RUSLAND.

PETERSBURG, 24 Februarij.

De Keizer heeft onder dagteekening van 21 Februarij de volgende proclamatie uitgevaardigd:

»Wij Nikolaas I enz. doen kond en te weten:

»Wij hebben aan Onze beminde en getrouwe onderdanen bereids de oorzaak van Onzen twist met de Ottomannische Porte bekend gemaakt.

»Sedert dien tijd hebben Wij, in weerwil van de opening der krijgsverrigtingen, niet opgehouden van harte te wenschen, gelijk Wij ook thans nog wenschen, aan het bloedvergieten een eind te maken. Wij koesterden zelfs de hoop, dat nadenken en tijd de Turksche Regering overtuigen zouden van hare dwaling, veroorzaakt door arglistige inblazingen, waardoor men Onze regtmatige op verdragen gegronde vorderingen voorstelde als eene aanranding van hare onafhankelijkheid, met het verborgen doel eener overheersching. Maar onze verwachtingen waren tot dusverre ijdel. De Engelsche en Fransche Regeringen zijn voor Turkye opgetreden, en het verschijnen van hare vereenigde vloten bij Konstantinopel heeft gestrekt om de Turken in hunne hardnekkigheid nog meer aan te moedigen. Eindelijk hebben de beide Westersche Mogendheden, zonder voorafgegane oorlogsverklaring, hare vloten in de Zwarte zee doen binnenloopen en daarbij het voornemen verkondigd om de Turken te verdedigen en onze schepen in de vrije scheepvaart ter bescherming onzer kusten te verhinderen.

»Na zulk eene tusschen beschaafde Staten ongehoorde handelwijze, hebben wij onze Gezantschappen uit Engeland en Frankrijk teruggeroepen en alle politieke betrekkingen met die Mogendheden afgebroken.

»En zoo plaatsen zich dan Engeland en Frankrijk in ééne rij met de vijanden des Christendoms, tegenover Rusland, hetwelk voor de orthodoxe Kerk strijdt!

»Maar Rusland zal zijne heilige roeping niet verloochenen, en wanneer de vijand ons gebied aantast, dan zijn wij bereid hem met de van onze voorvaderen op ons overgeërfde standvastigheid het hoofd te bieden. Zijn wij niet hetzelfde Russische volk, van welks dapperheid de gedenkwaardige gebeurtenissen des jaars 1812 getuigenis afleggen? Moge dan de Allerhoogste geven, dat wij dit met de daad bewijzen! In die hoop, en terwijl wij voor onze onderdrukte broeders, die het Christelijke geloof belijden, de wapenen opvatten, willen wij met het ééne hart van geheel Rusland uitroepen:

»»Onze Heer! Onze Verlosser! dien wij vreezen! De Heer sta op, en verstrooije zijne vijanden!""

— De *Ostsee-Zeitung* deelt een telegrafisch berigt mede uit Petersburg, volgens hetwelk de Keizer den uitvoer van granen uit de havens van de Zwarte zee en de zee van Azof had verboden. Dit berigt vereischte evenwel nadere bevestiging.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Tijdingen uit de Trans-Vaalsche republiek van de eerste dagen van Dec. 1853, behelzen het volgende:

Men verheugt zich zeer over de aanstaande komst van den Heer Lenting, landhuishoudkundige, die aan de Groningsche school zijne opleiding heeft ontvangen. Ook verlangt men naar een Hollandsch kruidkundige om met de verschillende geneeskruiden en kleurstof-houdende gewassen, welke aldaar gevonden worden, zich met naauwkeurigheid bekend te maken. — Het rijk der delfstoffen belooft groote uitkomsten en er wordt stellig verzekerd dat er

goud- en kopermijnen voorhanden zijn. Het is echter nog niet geheel uitgemaakt of er metaal in genoegzame hoeveelheid zal gevonden worden, om eene geregelde bewerking toe te laten.

Mooi-rivier of Vrijburg, in eene bekoorlijke, vruchtbare valei gelegen, midden in de republiek, wordt nu iederen dag fraaijer. Men is thans druk bezig met het bouwen van huizen, vooral in de Kerkstraat, die eene grootsche vertooning zal maken, wanneer ze wat digter bebouwd zal wezen.

Men is er op bedacht om aan de regterlijke magt eene betere organisatie te geven en hoopt een genoegzaam getal bekwame mannen te vinden, om het hoogste regterlijke collegie te kunnen daarstellen.

Tot nog toe was men in de onzekerheid doch leefde in de hoop, dat, wanneer de Souvereiniteit of het Trans-Ganepsche gebied door de Engelsche Regering onafhankelijk verklaard zou wezen, die landstreek zich met onze republiek zal vereenigen. Voor beide gewesten kan die vereeniging niet anders dan de schoonste uitkomsten opleveren.

KERKNIEUWS.

Dr. Zaalberg, Predikant te Deventer, heeft het beroep naar de Herv. Gemeente te 's Gravenhage aangenomen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 6den Maart de Heer J. H. A. Lippmann, van Delft, in de Regten, met *Theses*.

Den 7den Maart de Heer J. de Koning, van Dordrecht, in de Regten, na verdediging van zijn Specimen: *de Tabellionis munere in negotiis mercatoriis*.

222ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

13de Trekking. No. 10340 een prijs van *f* 2,500. No. 5462 een prijs van *f* 1,000.

14de » No. 4076 een prijs van *f* 25,000. No. 1413 een prijs van *f* 1,500. Nos. 823, 9755 en 15057 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

LEYDEN, 5 Maart 1854 beviel van eene doode DOCHTER, Vrouwe M. C. WITTEWAALL HARTEVELT, geliefde Echtgenoote van

B. W. WITTEWAALL.

Eenige Kennisgeving.

Bevallen van eene doode DOCHTER, H. H. HOELEN, geb. VAN DER AAR.

LEYDEN, 6 Maart 1854.

Eenige Kennisgeving.

Heden trof mij de gevoeligste slag des levens, door het overlijden van mijne teederbeminde Echtgenoot LOUISE JACOBA JOHANNA VAN OMMEREN. Na een smartelijk maar geduldig lijden van vele jaren, ontsliep zij met volle bewustheid ten eeuwigen leven, in den ouderdom van zestig jaren.

OOSTERBEEK, 5 Maart 1854. J. BACKER.

LEYDEN, 6 Maart 1854. Heden overleed in den ouderdom van 80 jaren, de Hoog-Geleerde Heer C. G. C. REINWARDT, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, rustend Hoogleeraar bij de Hoogeschool* alhier.

Heden behaagde het den Almagtige, mijne geliefde Vrouw GEERTRUIDA VAN MAASTRICHT, in den ouderdom van 35 jaren tot zich te nemen, wat ik en mijne nog 3 jonge Kinderen in haar verliezen, zullen zij het best kunnen beseffen die de overledene van nabij in haar werkzaam leven gekend hebben.

7 Maart 1854. J. A. ALENSON, *Concierge*.

De Ondergeteekenden betuigen wederom hun opregten dank aan allen, die hun, bij de laatste smartelijke gelegenheid, op de eene of andere wijze, hunne deelneming geopenbaard hebben.

F. C. J. VAN GOENS,
A. M. VAN GOENS, GEB. ...

LEYDEN, 6 Maart 1854.

Voor de belangstelling ons betoond bij het overlijden van ons geliefd Kind, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.

W. B. VAN ANDEL,
J. VAN ANDEL, DINGEMANS.

LEYDEN, 7 Maart 1854.

De DEELHEBBERS in het Fonds voor den **Katwijkschen Straatweg** worden uitgenoodigd, om op Woensdag den 22sten Maart 1854, des middags ten 12 ure te compareren in de Herberg *de Zwaan*, te *Katwijk aan Zee*, tot het opnemen der Rekening van Commissarissen, belast met de directie over gezegden Weg en over te gaan tot de **Uitloting van één Aandeel der Negotiatie.**

A. EIBERGEN LEZEMAN,
Rentmeester.

Wordt tegen 1o Mei aanstaande binnen deze Stad of Omstreken te Huur gevraagd een HUIS, waarin **4 à 5 Vertrekken**, met verdere Gemakken, voor omstreeks *f* 150 in het jaar. Adres met *franco* Briefjes onder de Letters H. H., bij den Boekhandelaar J. H. ZITMAN, alhier.

Bij de Veiling den 4den Maart 1854, ten overstaan van den Notaris C. KLAVERWYDEN, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden* gehouden, zijn de partijen daarbij in Bod gebragt, als:

No. 1. De GROSSIERDERIJ in *Sterke Dranken en Wijn*, op de Langebrug, te *Leyden*, op . . . . *f* 1,750.—.

No. 2. Het HUIS EN ERVE, zijnde de *Houtkooperij*, even buiten de Mare Poort der Stad *Leyden*, onder *Oegstgeest*, op - 3,200.—.

De finale Gunning zal plaats hebben op aanstaanden Zaturdag den 11den Maart, des avonds ten *zes* ure. Zullende intusschen nog Verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den genoemden Notaris te *Soeterwoude*.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

op Maandag den 20sten Maart 1854, en zoo noodig den volgenden dag, aan de Breedestraat, Wijk IV. No. 356, te *Leyden*, des voormiddags ten *tien* ure, van eenen allezins netten **INBOEDEL**, bestaande in: Mahonyhouten en andere Meubelen, Bedden en Toebehooren, Tafel- en Bedlinnen, Porselein, Verlakt en Glaswerk, Koper-, Tin-, Blik-, IJzer- en Aardewerk, alsmede ongemunt Goud- en Zilverwerk en Juweelen, waaronder Vriesch Hoofdijzer met Juweelen Naalden, Juweelen Speldjes en Ringen, Gouden Horologie, Gouden Boeksloten, Gouden Knipbeugeltje, Tafelzilver, Zilveren Suikervaas, Speelgoed, en al hetgeen meerder zal worden geveild.

Te zien Vrijdag en Zaturdag 17 en 18 Maart 1854, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 3 ure.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,



in het *Heeren-Logement* aan den Burg, te *Leyden*, op Zaturdag den 18den Maart 1854, des avonds ten 7 ure, bij Opbod en Afslag, van:

Een HUIS EN ERF, te *Leyden*, op den Zuid-Singel, aan den hoek der Oranjegracht, Wijk VIII. No. 551.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

Heden en morgen namiddag

verkoopt de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK de **Boeken over Godgeleerdheid, Kerkelijke Geschiedenis, Bijbelsche Aardrijkskunde** en **Wijsbegeerte.**

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 6 Maart.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Slotkoers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	$53\frac{1}{4}$	$53\frac{1}{2}$	$53\frac{5}{16}$
Dito Certificaten	″ 3 ″	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{1}{2}$	$64\frac{3}{8}$
Dito dito	″ 4 ″	80	$80\frac{3}{16}$	$80\frac{3}{16}$
Amortisatie Syndicaat	″ 3½ ″	80	$80\frac{1}{4}$	80
Handelmaatschappij	″ 4½ ″	106	—	—
O. I. Leening	″ 4 ″	$79\frac{1}{2}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	″ 4½ ″	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	″ 4½ ″	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	″ 3 ″	—	—	—
Dito dito	″ 4½ ″	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	″ 5 ″	$90\frac{3}{4}$	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{1}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	″ 5 ″	$90\frac{3}{4}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	″ 5 ″	$79\frac{1}{2}$	80	80
Dito 1840	″ 4 ″	71	$71\frac{1}{4}$	$71\frac{1}{4}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	″ 4 ″	$69\frac{3}{4}$	70	—
Dito dito Nieuwe	″ 4 ″	—	—	—
Inschrijving in Assign.	″ 6 ″	$55\frac{1}{2}$	—	—
Certificaten van dito	″ 6 ″	$56\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	125	—	—
Dito Obligatiën	″ 4 ″	$59\frac{1}{2}$	60	60
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	$17\frac{5}{16}$	$17\frac{3}{8}$	$17\frac{5}{16}$
Dito Obligatiën	″ 3 ″	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	″ 3 ″	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{7}{8}$	$32\frac{3}{8}$
Bewijzen Coupons		$3\frac{13}{16}$	$3\frac{7}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	″ 5 ″	—	—	—
Dito	″ 4 ″	—	—	—
Dito Metall.	″ 5 ″	$58\frac{1}{16}$	$58\frac{5}{8}$	[illegible]
Dito Nieuwe	″ 5 ″	73	$73\frac{1}{4}$	[illegible]
Dito 1847	″ 2½ ″	[illegible]	$30\frac{1}{16}$	[illegible]
BELGIE, Banc.	″ 2½ ″	—	—	
Dito bij ROTHSCHILD	″ 2½ ″	$43\frac{3}{4}$	$43\frac{7}{8}$	$43\frac{3}{4}$
BRAZILIE, 1824 100 £	″ 5 ″	92	$92\frac{1}{4}$	
PORTUGAL, te Londen	″ 3 ″	[illegible]	$30\frac{3}{8}$	$30\frac{3}{8}$
Dito dito	″ 4 ″	—	—	—
PERU	″ 4½ ″	$59\frac{1}{2}$	60	$59\frac{3}{4}$
VENEZUELA	″ 3½ ″	$24\frac{1}{4}$	—	—
MEXICO	″ 3 ″	$22\frac{3}{4}$	$22\frac{13}{16}$	$22\frac{13}{16}$
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken $5\frac{1}{4}$.

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. $92\frac{3}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 3 pCt.

Wissel-Disconto 3.

De Wisselkoers der Gouden Tiengaldenstukken is 9.60 à 9.55.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.